

Малахов Георгій Михайлович

29.III.1907-02.VII.2001

Видатний вітчизняний вчений-новатор у галузі розробки залізорудних і марганцеворудних родовищ, доктор технічних наук (1951), професор (1953), академік АН УРСР (1967), начальник Криворізького гірничого сектора науково-дослідного гірничорудного інституту (1939-1941), головний інженер рудника Бакал Челябінської області (1941-1944), головний інженер рудника Дашкесан в Азербайджані (1944-1945), завідувач кафедри Криворізького гірничорудного інституту (1951-1973), завідувач відділу охорони надр, проблем розробки і комплексного використання сировини Інституту геологічних наук АН УРСР (від 1973). Лауреат Державної премії СРСР в галузі науки і техніки (1948), лауреат Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (1970), лауреат премії імені В.І.Вернадського (1987).

Георгій Михайлович Малахов народився 29 березня 1907р. у м.Білопілья Сумської області. Закінчив Дніпропетровський гірничий інститут (1926-1930) після чого працював начальником дільниці, завідувачем відділу механізації і пневматичного буріння, завідувачем гірничих робіт, головним інженером Інгулецького рудоуправління, рудоу-

правління ім. газети "Правда", рудоуправління ім. Дзержинського (1930-1939) на Криворізькому залізорудному родовищі. Був начальником Криворізького гірничого сектора науково-дослідного гірничорудного інституту (НДГРІ) (1939-1941). Під час нападу фашистської Німеччини і окупації України Г.М.Малахов зробив усе можливе для евакуації НДГРІ на Урал. У кінці 1941р. він із персоналом повністю включився в роботу з розвитку залізорудної й марганцевої промисловості у Челябінській області. На руднику Бакал головний інженер Малахов впровадив нову технологію видобування руди й у 1943р. цей рудник видавав руди більше ніж на 180% у порівнянні з 1942р.

У 1944р. Малахова направляють в Азербайджан на будівництво Дашкесанського рудника. Неабиякі організаційні здібності Георгія Михайловича сприяли успішному проектуванню і будівництву рудника Дашкесан. В кінці 1946р. його відряджають до Кривбасу, де він проходить по конкурсу на посаду завідувача кафедри розробки рудних родовищ Криворізького гірничорудного інституту. За розробку і впровадження вискоєфективної системи поверхнево-примусового обрушення з відбійкою руди глибокими свердловинами у 1948р. Г.М.Малахов одержав Державну премію СРСР.

Упродовж 22 років (1951-1973) Георгій Михайлович був ректором Криворізького гірничорудного інституту. Під його керівництвом значного розвитку одержали прикладні наукові дослідження. Колектив учених, очолюваний Малаховим у співдружності з ІПП шахти "Гігант" здійснив велику роботу по удосконаленню технологічного процесу та підвищенню продуктивності праці одного робітника. У 1958р. це була найвища продуктивність праці на гірничорудних шахтах СРСР. Працю-

ючи у Криворізькому басейні з 1930р., Г.М.Малахов впродовж 50 років проводив дослідження в галузі теорії гірського тиску і керування ним при гірничих роботах. Він заміряв напружений стан гірських порід у верхній частині земної кори до глибин 1100-1200 м як поза зоною впливу очисних робіт, так і в зоні, що становить значний науковий і практичний інтерес. Ці дослідження послуговували базою для докорінного удосконалення методів розробки потужних родовищ і у 1970р. були відзначені Державною премією УРСР.

Останні важливі дослідження академіка Малахова стосувалися циклічно-поточної технології видобування міцних руд і магнетитових кварцитів – “Подземная разработка магнетитовых кварцитов в Криворожском бассейне” (1983) і “Циклично-поточная технология подземной разработки магнетитовых кварцитов” (1986). За ці новачі Г.М.Малахову із співавторами було присуджено премію імені В.І.Вернадського (1987).

Георгій Михайлович написав близько 300 наукових праць із гірничої проблематики, в тому числі 26 крупних персональних і колективних монографій і одержав свідоцтва на 15 винаходів. Серед останніх, наприклад, такі: пристрій для сухого покускового збагачення руд (1968), спосіб розробки рудних родовищ (1971), спосіб переро-

бки марганцевих руд (1974), спосіб фракційного аналізу гірських порід (1974), самохідна бурова платформа (1977), спосіб розрушення гірських порід свердловинними зарядами (1984), платівчатий конвеєр (1986). Такі його новаторські книги, написані у співавторстві, як “Снижение потерь и разубоживания руды при разработке Криворожского бассейна” (1955), “Выпуск руды из обрушенных блоков” (1958), “Системы подземной разработки железорудных месторождений” (1958) перекладені на китайську мову і видані в Китаї.

Як ректор і завідувач провідної кафедри Г.М.Малахов надавав великої уваги організації учбового процесу й підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації. Володіючи європейськими мовами, він читав лекції у Фрайбурзькій гірничій академії, у гірничих коледжах університетів міст Глазго і Кемпберн. Виступав із науковими доповідями у Канаді, США, Індії. Георгій Михайлович виховав 73 кандидата наук і 14 докторів наук.

За видатні заслуги перед Батьківщиною Г.М.Малахов удостоєний багатьох високих урядових нагород у тому числі нагрудного знаку “Шахтарська слава” I-го, II-го і III-го ступенів.

Помер Г.М.Малахов у Кривому Розі 2 липня 2001р. де його й поховали.